

18. maj 2010

Sagsnr.
2009-137659

Dokumentnr.
2010-272209

Til Socialudvalget

Budget 2011: Input til budgetforhandlingerne

Forud for budgetforhandlingerne har Socialforvaltningen opstillet en række væsentlige udfordringer, der bør håndteres for at sikre opretholdelsen af serviceniveauet i 2011. Forvaltningen har desuden beskrevet en række ønsker til udvidelser, der repræsenterer politiske tilkendegivelser om behov for styrkelse af forvaltningens indsats, og som ligger i forlængelse af vedtagne strategier og handlingsplaner.

De samlede forslag til aktiviteter, der bør indgå i budgetforhandlingerne fremgår af tabel 1 nedenfor. Forslagene til udvidelser gennemgås enkeltvis efter tabellen.

Tabel 1: Forslag og udfordringer i 2011, der kan indgå i budgetdrøftelserne

Forslag/aktivitet	Mio. kr.	Bemærkninger
Fastholdelse af serviceniveau		

Demografi udsatte børn og unge	18,7	Budgettet reguleres ikke automatisk ud fra udviklingen i børnetallet. Området har derfor årligt fået tilført midler i forbindelse med budgetaftalen. Siden 2009 er vurderingen af behovet sket med udgangspunkt i en analyse udarbejdet i samarbejde mellem Økonomiforvaltningen og Socialforvaltningen.
Aktivitetsudvikling handicapområdet	42,0	Ved IC2011 blev det besluttet, at Økonomiforvaltningen i samarbejde med Socialforvaltningen skal fremlægge forslag til ny budgetmodel, der tager højde for den reelle stigning i antallet af københavnere med handicap. En ny model vil imidlertid først kunne danne udgangspunkt for budgettildeling til budget 2012. Socialforvaltningen har på baggrund af aprilprognosen udarbejdet et konkret skøn over budgetbehovet i 2011 til sikring af uændret serviceniveau.
Sikrede pladser – omlægning af finansieringsform (øget varigt driftsbehov for Københavns Kommune)	45,0	Regeringen har fremsat et lovforslag om sænkning af den kriminelle lavalder til 14 år, samt indførelse af delvis egenbetaling for sikrede pladser. Loven er planlagt til at træde i kraft 1. juli 2010. Socialforvaltningens skøn er, at de ændrede regler vil medføre merudgifter i størrelsesordenen 45 mio. kr. årligt.
Driftsbehov i alt	105,7	
Forslag til styrkelse og videreførelse af aktiviteter		
Muhabet (videreførelse)	0,5	Jf. SUD 17/12 09 punkt 1
Sinds hjerte	0,3	Jf. SUD 27/1 09
Forbedring af boligstandard for 170 borgere med sindslidelse (Modernisering - scenarie 1)	1,9	Jf. SUD 28/10 punkt 16. Varigt behov for driftsmidler på 6,0 mio. kr. fra 2013.
- <i>anlæg</i>	93,9	-
Videreførelse af Sundhedsrummet	5,8	Der er ansøgt om overførsel af midler fra 2010, i så fald mangler der finansiering på 1,1 mio. kr. i 2011. Indgår også i notat om bevillinger, der udløber.
Handleplan mod partnervold	5,3	Jf. BR 11/2 punkt 19
Forsøg med familiecoaches	1,0	Jf. SUD 10/2
Tilbagerulning af besparelser på aftentilbud	2,3	Drøftes på SUD i 2.juni 2010.
Grundlæggerne	7,2	4-årigt projekt
Den brune kødby på Vesterbro	2,0	3-årig periode. Indsatsen kan revideres hvis erfaringerne viser andet.
Vinterberedskab på herbergerne	1,2	4-årig periode.
Fortsættelse af Socialrådgivere på skoler	7,5	Realisering af forslaget vil ske i samarbejde med BUF. Jf. SUD 10/2 punkt 11 og BUU 10/2 punkt 6

Udvidelse af Socialrådgivere på skoler	4,8	Forudsætter, at den eksisterende indsats videreføres, se ovenfor
Fraværsindsats	3,7	Skoleskulkertklasser og systemunderstøttelse af udveksling af oplysninger om skolefravær. Heraf vedrører 1,8 mio. kr. BUF.
Fælles uddannelsesforløb for medarbejdere i Socialforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen	1,0	Heraf vedrører 0,5 mio. kr. BUF.
Sikker by (inkl. permanentgørelse af den korte snor, SSP mv.)	8,4	Indgår også i notat om bevillinger, der udløber.
Sund livsstil for udviklingshæmmede	1,0	Forbedring af den generelle sundhed blandt udviklingshæmmede borgere på kommunens botilbud
Særlig støtte til unge med handicap i overgangen fra barn til voksen	1,5	Sikre, at borgere med handicap oplever en velkoordineret og helhedsorienteret overgang ved det fyldte 18. år
Ventelister på handicapområdet (drift fra 2013)	53,0	Varige driftsudgifter fra 2013 og frem
- anlæg	43,2	Anlægsudgifter i alt
Kompetenceudvikling på myndighedscentre	5,2	Et 3-årigt systematisk og obligatorisk kompetenceudviklingsprogram for alle sagsbehandlere i de fire myndighedscentre.
Kvalitetssikringstaskforce vedr. medicin/akkreditering	1,3	Taskforce, som efter behov skal rejse rundt til kommunens botilbud for borgere med handicap og sindslidelse med henblik på at styrke botilbuddenes sundhedsfaglige indsats, i særdeleshed medicinhandteringen.
I alt drift	114,9	
I alt anlæg	137,1	

Muhabet - Værested for psykisk syge med anden etnisk baggrund end dansk. Behov: 0,5 mio. kr.

Beskrivelse af forslaget

Muhabet er et værested for psykisk syge med anden etnisk baggrund end dansk og deres pårørende. Værestedet blev oprettet i 2004 med sats-puljemidler fra Velfærdsministeriet, samt i mindre grad §18-midler (støtte til frivilligt socialt arbejde) fra Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune, samt tilskud fra legater, fonde og private bidrag.

Støtten fra satspuljemidlerne ophørte med udgangen af 2009, og havde udgjort 2 mio. kr. i årligt i perioden 2004-2009 ud af et driftsbudget på 2,5 mio. kr. I 2010 er Muhabet finansieret af en midlertidig 1-årig bevilling fra Socialministeriet på 1,5 mio. kr., samt en 3-årig bevilling fra Københavns Kommune på 500.000 kr. årligt og 175.000. kr. i § 18 fra Frederiksberg Kommune.

Hvis Muhabet skal opretholde sit nuværende aktivitetsniveau og undgå lukning kræver det, at der findes ny finansiering for 2011 og frem. Socialforvaltningen har i samarbejde med Frederiksberg Kommune drøftet, hvordan den fremtidige drift af Muhabet kan sikres. Derfor fremlægges dette forslag, hvor Muhabet permanent tilføres 514.000 kr. udover de 500.000 kr. Muhabet modtog ved udmøntningen af budget 2010-2013, dvs. i alt et driftstilskud på 1 mio.kr. plus evt. § 18 midler, som Socialudvalget måtte bevilge i 2011 og frem.

Det er aftalt med Frederiksberg Kommune, at der ifm. budgetforhandlinger for 2011 bliver fremlagt et budgetforslag, hvor Frederiksberg medfinansierer Muhabet med 600.000 kr. plus evt. § 18 bidrag. Socialforvaltningen og Frederiksberg Kommune vil udarbejde en samarbejdsaftale med Muhabet, såfremt begge kommuner finder finansiering til driften fra 2011 og frem ved budgetforhandlingerne.

Forslaget til medfinansiering svarer til andelen af Københavnske borgere. Halvdelen af Muhabets brugere er borgere bosat i Københavns Kommune (35 % er borgere i Frederiksberg kommune, og 15 % er fra øvrige kommuner). Forslaget bygger på en forventning om tilskud fra Frederiksberg Kommune og PUF/eksterne midler, i overensstemmelse med denne fordeling:

Fordelingsnøgle mellem SOF og Frb. Komm. ved samlet driftsbudget for	SOF	Forventede driftstilskud	
		Frb. Komm.	PUF eller anden ekstern
Muhabet på 2.5 mio.kr_			
Procentmæssig fordeling	50%	35%	15%
Driftstilskud samlet	1.250	875	375
Fordeling af driftstilskud:			
§18 Københavns og Frederiksberg	250	275	
PUF			375
Allerede bevilget driftstilskud (2010-2013)	500*		
Forslag om yderligere driftstilskud	500*	600	

Forventede konsekvenser for medarbejdertilfredshed, brugertilfredshed og kvalitet

Målgruppen af psykisk syge med anden etnisk baggrund er voksende, og Muhabet oplever en stigning i antallet af henvisninger fra såvel distriktpsychiatrien som fra andre væresteder. Tilbuddet bidrager med livskvalitet (mad, samvær mv.), et udvidet netværk samt etableringen af en daglig rytme for en gruppe af brugere, der ikke har samme muligheder i andre tilbud. Daglige konflikter mindskes, ligesom der på sigt kan forventes færre genindlæggelser på psykiatriske centre, hvis værestedets unikke kendskab til – og særlige metode til arbejdet med – målgruppen af psykisk syge med anden etnisk baggrund end dansk, udnyttes og udbredes til andre indsatser i Københavns Kommune.

Tilbuddet er i tråd med den målgruppe-specialisering, som er ét af indsatsområderne i Psykiatriplanen. Værestedet har i dag kontakt med psykisk syge borgere med over 35 forskellige nationalitetsbaggrunde. Der er 3-4 ansatte, 80 frivillige medarbejdere lidt over 200 besøg om ugen. Muhabet har været det eneste værested af sin slags siden opstarten i 2004, og indsatsen blev anerkendt med Københavns Kommunes Frivillighedspris i 2008. Socialministeriet har to gange nomineret Muhabet til hhv. Ildsjæleprisen (2006) og Organisations- og Foreningsprisen (2008).

Senest har ministeriet ønsket at udnytte og dele Muhabets erfaringer med resten af landet ved en bevilling til Muhabet øremærket til udvikling og formidling på 1,5 mio. kr. årligt i 3 år (bevillingen får ingen indflydelse på driftsbudgettet). Samarbejdet med Muhabet vil åbne for, at kommunens øvrige tilbud kan lære af Muhabets metode til at tilgodese behovene for målgruppen, og kombinere disse med egne erfaringer.

Findes der dokumentation for effekten?

Muhabet udarbejdede i marts 2008 en erfaringsopsamling med titlen

”Muhabet – en oase i byen”. Heraf fremgår det, at Muhabet er velbesøgt, og med en stor og trofast besøgsgruppe. Dermed fungerer Muhabet som attraktivt tilbud i hverdagen for målgruppen, og bidrager dermed til deres muligheder for at komme sig.

Forhøjelse af driftstilskud til Sinds Hjerte. Behov: 0,3 mio. kr.

Beskrivelse af forslaget

Værestedet Sinds Hjerte (Stormgade 20) for mennesker med sindslidelser har i 2009 ansøgt om en forhøjelse af deres driftstilskud på 250.000 kr. (265.000 kr. - 2011PL) Sinds Hjertes begrundelse for en forhøjelse af driftstilskud er, at lederen pt. er ulønnet, og der ønskes ansat en lønnet leder, hvilket Sinds Hjerte ikke har midler til.

Sinds Hjerte har i forvejen et driftstilskud på 1,1 mio. kr. årligt (2010-niveau). Derudover har værestedet modtaget § 18 midler til frivilligt socialt arbejde for 2009 på 175.000 kr. Sinds Hjertes ansøgning indgik som en del af budgetforhandlingerne for 2010, men blev ikke imødekommet. SUD besluttede på mødet 27. januar 2010, at en forhøjelse af driftstilskud til Sinds Hjerte vil indgå som en del af budgetforhandlingerne for 2011.

Forventede konsekvenser for medarbejdertilfredshed, brugertilfredshed og kvalitet

En lønnet leder vil bidrage med kompetencer, der potentielt kan hjælpe Sinds Hjerte til at udnytte deres lokaler bedre samt opkvalificere deltagelsen i arbejdet med effektstyring. Det nuværende lejemål er forholdsvist dyrt og stort (310 kvm), og Sinds Hjerte har omkring 10 brugere pr. dag. Flere brugere, og flere arrangementer ville tilføje kvaliteter til værestedet i form af øget brugertilfredshed og bedre muligheder for sociale netværk mellem brugere.

Værestederne skal alle arbejde målrettet med effektstyring og dokumentation af deres arbejde. En lønnet leder kan gavne Sinds Hjertes udbytte af denne proces.

Findes der dokumentation for effekten?

Øget driftsbudget anvendt på lederniveau må forventes at få den ønskede effekt (jf. ovenfor).

Forbedring af boligstandard for 192 borgere med sindslidelse (inklusive modernisering af botilbuddet Holme). Behov scenarie 1 (drift) 6,0 mio. kr., + (anlæg) 111,0 mio. kr.

Beskrivelse af forslaget

Det foreslås, at der i 2011-2013 afsættes anlægs- og driftsmidler til modernisering af et af de to store socialpsykiatriske bocentre, der ligger udenfor Københavns Kommune, og som endnu ikke har fået tildelt midler til at blive moderniseret. Botilbuddet Hedelund i Greve Kommune blev tildelt 34 mio. kr. i anlægsmidler til at flytte til København ifbm. Kickstart København.

Derudover ønskes der midler til at modernisere et mindre botilbud, Holme i Høje Taastrup med i alt 22 boliger.

Samlet vil forslaget betyde, at ca. 192 borgere med sindslidelse vil få en tidssvarende bolig ud af i alt 421 borgere med sindslidelse, som bor i utidssvarende boliger på Socialforvaltningens socialpsykiatriske bocentre. En tidssvarende bolig defineres som en bolig på minimum 25 m² med eget badeværelse og køkken. I dag bor borgerne i 13-15 m² værelser og deler bad og køkken med andre. Bocentrene er desuden præget af lange og institutionsagtige gange og beboerne bor meget tæt pga. de små boliger.

Planlægning af moderniseringen

Der opstilles 3 scenarier for moderniseringen, hvoraf det tredje scenarie er modernisering af Holme. Scenarie 1 og 2 er gensidigt udelukkende, mens scenarie 3 kan vælges fra eller til uafhængigt af de to andre scenarier.

Første scenarie vil betyde, at alle beboerne på bocenteret skal flytte til Københavns Kommune i ledige ældreboliger og/eller nybyggede almene boliger. Det forventes, at boligerne vil blive etableret i 4 afdelinger med 35-40 beboere i hver afdeling for at bevare driftseffektivitet.

I andet scenarie vil moderniseringen blive gennemført i 2 faser:

- Halvdelen af beboerne (ca. 85) vil flytte til tidligere ældreboliger, som overdrages fra Sundheds- og Omsorgsforvaltningen eller nybyggede almene boliger.
- Den anden halvdel vil blive genhuset, mens boligerne på bocenteret sammenlægges til større boliger.

I tredje scenarie vil botilbuddet Holme med 22 beboere moderniseres, så der oprettes i alt 15 tidssvarende boliger i den eksisterende bygning.

Derved vil 7 beboere skulle flytte til København og tilknyttes en større enhed i København, da der ikke kan oprettes 22 tidssvarende boliger i den eksisterende bygning.

Den samlede modernisering vil være færdig i 2013-2014.

Valg mellem scenarie 1 og 2

Som det fremgår af nedenstående tabel 1 vil scenarie 1 være billigere i anlægsudgifter. Det vil medføre en udgift på knap 48 mio. kr. i rene anlægsudgifter og 46 mio. kr. i deponering. Dog vil der skulle tilføres 3 mio. kr. mere i varige driftsudgifter end scenarie 2, da der skal ansættes flere nattevagter, når bocenteret splittes op i 4 afdelinger. Det vil afhænge af den kommende strategi om at øge flowet fra bocentrene, om disse midler senere kan hentes ind. Fordelen ved scenarie 1 er dog, at alle borgere kan komme til København, hvilket er en vedtaget politisk prioritering.

Ønskes det eksisterende bocenter moderniseret, er fordelene, at der kan beholdes et antal servicelovsboliger, som er billige i husleje. Dette vil bl.a. gavne de beboere, som er på kontanthjælp.

Tabel 1. Opstilling af de 2 scenarier.

I 1000 kr.	Anlægsudgifter	Heraf deponering	Varige driftsudgifter	Fordel
Scenarie 1	93.900	46.000	6.000	Alle borgere flytter til København
Scenarie 2	110.190	23.000	3.000	Serviceboliger, der er billige i husleje, beholdes.

Effekt af modernisering

En modernisering af et af vores socialpsykiatriske bocentre hænger sammen med målene i vores psykiatriplan om at skabe mere selvbestemmelse og velfærd for borgere med sindslidelse, der bor i et socialpsykiatrisk botilbud.

Effekten af en bedre boligstandard er blevet påvist ifbm. etableringen af botilbuddet Dannebrogsgade, hvor alle boliger er ca. 45 m² og med eget køkken og badeværelse. Beboerne på Dannebrogsgade kom fra det store bocenter Sundbygård, som en første del af moderniseringen. Efter at beboerne havde boet på Dannebrogsgade i et halvt år, var beboerne blevet mere selvstændige og bedre fungerende som følge af de nye omgivelser.

Som i eksemplet for Dannebrogsgade forventes det, at en tidssvarende bolig vil medføre højere livskvalitet for borgeren med større mulighed for selvstændighed og selvbestemmelse. Dette er også et nøgleord i den analyse, Socialforvaltningen er ved at gennemføre om at skabe

mere flow fra vores varige bocentertilbud til en mere selvstændig bolig med mindre indgribende foranstaltninger.

For medarbejderne vil det medføre større tilfredshed med arbejdsforholdene, især at det i større grad er muligt at skærme beboerne fra hinanden, hvis nogle af beboerne i en afdeling er udadreagerende eller på anden måde påvirker andre beboere negativt.

Moderniseringsforslaget hænger sammen med målene i Socialforvaltningens ledestjerne, hvor der sigtes imod at flere borgere med sindslidelser bliver i stand til at tage vare på eget liv.

Prioritering af bocentrene

Der er to store bocentre udenfor København, som endnu ikke er tildelt moderniseringsmidler, er Ringbo i Gladsaxe Kommune og Lindegården i Roskilde Kommune.

Det foreslås, at modernisering af Ringbo prioriteres først, eftersom Ringbo er det mest institutionsprægede af de to botilbud. På Lindegården har beboerne tidligere udtrykt, at de har et meget tæt forhold til området pga. bl.a. tidligere indlæggelser på Sct. Hans. Derudover ligger Lindegården meget naturskønt ud til Roskilde Fjord.

Aktivitetstilbud ifbm. flytning

På alle bocentrene er der omfattende aktivitetstilbud med relativt mange lokaler til daglige aktiviteter. Dette vil ikke være muligt at reetablere hvis moderniseringen vedtages. Afhængig af, hvilket område beboerne skal flytte til i København, vil det være nødvendigt at se på værestedernes kapacitet i lokalområdet.

**Videreførelse af Sundhedsrummet. Behov 1,1 mio. kr. i
2011 og 5,8 mio. kr. fra 2012**

*Videreførelse af bevilling fra Budgetaftale 2007. Se notat om
bevillinger, der udløber i 2010.*

Forsøg med familiecoaches. Behov 1 mio. kr.

Beskrivelse af forslaget

Forslaget vedrører et forsøgsprojekt, hvor der i en treårig periode gives et forebyggende tilbud i form af Familiecoaches, der kommer hjem til familier med begyndende vanskeligheder og giver støtte og vejledning.

Aktuelt har Socialforvaltningen ikke åbne tilbud om rådgivning og støtte, der foregår i familiens egne rammer. Støtte i hjemmet gives primært som social foranstaltning efter Serviceloven eksempelvis hjemmehossere. Åben rådgivning ydes af sagsbehandlere i børnefamilieenhederne eller i andre institutionelle rammer, fx i Servicebutikker, Familiehuse o.lign.

Formålet med en familiecoach/vejleder er at styrke forældrene, så de kan støtte deres børn. Det kan fx vedrøre konflikter i hjemmet eller med kammerater, skolefravær eller uhensigtsmæssig adfærd i det offentlige rum. Indsatsen ydes inden begyndende vanskeligheder har vokset sig store. Derfor er der ikke tale om et terapeutisk tilbud, men et tilbud om råd, støtte, vejledning og information. Familiecoachen/vejlederen har relevant uddannelse i familierarbejde, men er ikke nødvendigvis uddannet behandler.

Tilbudets primære målgruppe er familier med børn i alderen 6 – 12 år., dvs. børn i indskolingen og på mellemtrinnet. Baggrunden for dette valg er, at netop en god skolestart og videre skolegang har meget stor betydning for barnets positive udvikling, og at relevant forældreopbakning er en afgørende forudsætning, det gælder særligt for årene inden puberteten, hvor forældrenes indflydelse på barnets hverdag er relativt større end i teenageårene. Samtidig er det Socialforvaltningens vurdering, at nogle forældre kan have brug for råd og vejledning ift. hvordan de bedst understøtter barnets skolegang, herunder fastholder betydningen af skolegang og lektier.

Som udgangspunkt kan der tilbydes 5 samtaler i hjemmet af et par timers varighed. Børnefamilieenheden kan beslutte at forlænge forløbet og/eller kombinere det med individuelle samtaler eller gruppeforløb i Familiehuset, Servicebutikken eller andet.

Metodisk kan udgangspunktet være de løsningsfokuserede og systemiske metoder og den systemiske tilgang, som børnefamilie medarbejderne er trænet i, og som i projektet Familien i Centrum har vist sig virksomme.

Tilbudet gives ikke som foranstaltning efter Servicelovens § 52, men som åben, anonym rådgivning efter Servicelovens § 10. Dvs. at der ikke oprettes en social sag i børnefamilieenheden, og at forældrene ikke registreres. Med henblik på evaluering og effektmåling vil der ske registrering af de enkelte forløb, herunder visse oplysninger under forudsætning af samtykke fra forældrene.

Familier kan fx indstilles via skolesocialrådgivere, politi (SSP), boligsociale medarbejdere, fritidshjem/klubber eller de tværfaglige grupper. Forældre, der selv henvender sig til forvaltningen, kan også få tilbudet. Børnefamilieenheden tager stilling til, om familierne tilhører målgruppen på baggrund af henviserens indstilling.

Den forventede effekt er, at flere familier vil få løst begyndende vanskeligheder tidligere, således at der ikke senere bliver behov for at iværksætte sociale foranstaltninger. Derfor registreres det, hvor mange familier, der efter forløbet får brug for en social foranstaltning. Men idet vi ikke kan vide, om familieforløbet for de øvrige familier har forebygget et behov for mere omfattende støtte, har evalueringen også fokus på familiernes oplevelse af effekt på familiens – herunder især børnenes – trivsel. I starten af forløbet vil der blive sat konkrete mål for den enkelte familie, og graden af målopfyldelse vil indgå i evalueringen. Evalueringen har form af spørgeskemaer og interviews med udvalgte familier.

Forsøget gennemføres ved, at foranstaltningsbudgettet hæves med 0,9 mio. kr., pr. år i en 3-årig forsøgsperiode. Disse midler kan finansiere ca. 100 familieforløb. pr. år.

Tilbudet forankres i lokale Familiehuse, der har solid viden om og erfaringer med familieorienterede arbejdsformer og løsningsfokuserede metoder. Styring, koordination og opfølgning af forsøgsordningen varetages af Børnefamiliecenter København.

Forventede konsekvenser for medarbejdertilfredshed, brugertilfredshed og kvalitet

Initiativet forventes at gavne såvel brugere som medarbejdere i Socialforvaltningen, idet en række familier kan få rådgivning og vejledning i familiens egne rammer, uden at der oprettes en social sag og gennemføres en socialfaglig undersøgelse. For medarbejderne forventes også tilfredshed, idet frontmedarbejderes ofte efterspørger tilbud, der kan gives til familier med begyndende vanskeligheder, og hvor deres vurdering er, at en relativt begrænset indsats er tilstrækkelig til at vende den negative udvikling.

Handleplan mod partnervold. Behov: 5,3 mio. kr.

Beskrivelse af forslaget

Socialforvaltningen har udarbejdet redegørelse og handleplan vedr. indsats over for partnervold. De er godkendt i Borgerrepræsentationen den 11. februar 2010 under forudsætning af, at de nødvendige midler til indsatsen over for partnervold – 5,3 mio. kr. til drift – kan tilvejebringes i budgetforhandlingerne for 2011.

Handleplanen lægger vægt på en helhedsorienteret indsats og risikoreduktion gennem etablering af et specialteam bestående af bl.a. sagsbehandlere fra voksenteam, BIF og medarbejdere med særlig viden om kvinder med anden etnisk baggrund.

Grundtanken med specialteamet er, at en voldsramt kvinde kun behøver at henvende sig et sted, hvor hun vil kunne få service af faglig høj kvalitet. Specialteamet skal yde råd og vejledning (også for anonyme henvendelser) og have ansvar for sagen herunder også koordinere på tværs af interessenter gennem hele sagsforløbet

Tanken om et specialteam bunder i gode erfaringer fra England.

Tilbagerulning af besparelser på aftentilbud. Behov: 2,3 mio. kr.

Beskrivelse af forslag

I Socialudvalgets bidrag til Budget 2010 indgik et finansieringsforslag vedrørende udfasning af tilskud til klubtilbud med et samlet provenu ved fuld effekt i 2011 på 2,3 mio. kr. De berørte tilbud er Voksenklubben, Dansk Blindesamfund og Invalideredes Oplysningsforbund. Ca. 300 københavnere benytter tilbudene, og der er hovedsageligt tale om brugere, som ikke skal tilbydes alternative tilbud.

I forhold til budgetforhandlingerne for 2011 ønskes en tilbagerulning af besparelsesforslaget, så brugerne vil opleve det samme serviceniveau som i 2009.

Forventede konsekvenser for medarbejdertilfredshed, brugertilfredshed og kvalitet

Det oprindelige forslag vedrører fjernelse af tilskud, hvilket vil opleves som en forringelse af mulighederne for brugerne. En tilbagerulning af forslaget må derfor omvendt forventes at øge brugertilfredsheden.

Grundlæggerne - et socialt aktiveringsprojekt. Behov (drift 2011) 7,2 mio. kr.

Beskrivelse af forslaget

Mange af de svageste kontanthjælpsmodtagere, der optræder i fattigdomsundersøgelsen har sammensatte problemer ved siden af ledigheden. Det kan f.eks. være alkoholmisbrug, hash- eller narkotikamisbrug, boligproblem eller psykiske problemer. Denne store gruppe af svage kontanthjælpsmodtagere er det ikke lykkedes at få i beskæftigelse over en længere årrække. Billedet genkendes overalt i København, der som storby og hovedstad tiltrækker og rummer en stor gruppe borgere med disse problemer. Grundlæggerne har formået netop at nå denne gruppe af udsatte borgere og opnår ligeledes at fastholde borgerne i længerevarende positive forløb.

Formål

Tilbudet har til formål at videreudvikle og afprøve sociale aktiveringsmetoder med afsæt i det sociale aktiveringsprojekt ”Grundlæggerne” og de erfaringer, som er indhøstet der og beskrevet i slutevalueringsrapport:

- forbedre livskvaliteten for socialt udsatte med kun meget ringe tilknytning til arbejdsmarkedet
- forebygge yderligere udstødning af socialt udsatte
- bidrage til social integration af socialt udsatte, herunder mindske barriererne for en tilknytning til arbejdsmarkedet for de borgere, der er parate hertil.

Tilbudets sigte er at udvikle nye metoder til aktivering af den del af målgruppen, som ikke nås i det ordinære beskæftigelsessystem, og for hvem en tilknytning til arbejdsmarkedet ikke er realistisk på hverken kort eller mellemlangt sigt. Tilbudet skal på sigt bidrage til at udvikle en form for lavtærskel-aktivitets/arbejdsmarked, der er let tilgængeligt og rummeligt i forhold til målgruppens behov, og hvor det primære fokus er en forbedring af brugernes livskvalitet.

Der er tale om et tilbud om meningsfuldt arbejde i form af et Dag – til – Dag tilbud, hvor der udføres mindre tidsafgrænsede opgaver for virksomheder, handlende, institutioner m.v.

Målgruppen

Målgruppen for tilbuddet er socialt udsatte, de sværest stillede kontanthjælpsmodtagere som befinder sig i de yderste randområder i forhold til arbejdsmarkedet. Personer der har modtaget passiv kontanthjælp gennem længere tid, og som har tilbagevendende, komplekse problemer af fysisk, psykisk og social art.

Beskrivelse af indsatsen

Der implementeres et socialt aktiveringstilbud, der tilbyder at udføre mindre tidsafgrænsede opgaver for virksomheder, handlende, institutioner og kommune m.fl. mod betaling.

Opgavernes indhold – et meningsfyldt indhold i hverdagen

Der kan f.eks. være tale om vedligeholdelses- og rengøringsarbejder på kommunale og private arealer, opstilling af boder m.v. og oprydning efter et lokale arrangementer, uddeling af reklamer for lokale handlende m.v. Opgaverne skal

- opleves som meningsfulde og nyttige at udføre for deltagerne i tilbudet/og eller andre,
- der skal være kvalitet i opgaveudførelsen,
- skal være synlige for andre,
- være udfordrende og sjove
- der skal være sammenhæng mellem hvad den enkelte kan og hvad den enkelte bliver sat til at lave
- den enkelte skal have mulighed for at ”avancere” til mere krævende opgaver

Opgavernes placering – at være en del af det omgivende samfund

Opgavernes udføres i så stor udstrækning som det er muligt i et lokalmiljø eller i relation til en ordinær arbejdsplads, så deltagerne får mulighed for at fungere i relation til det omgivende samfund på lige fod med andre.

Etableringen af tillidsfuld relation til deltagere og motivere for deltagelse

At komme den enkelte i møde med omsorg og anerkendelse, og tage udgangspunkt i den enkeltes deltagers situation er en forudsætning for at etablere en tillidsfuld relation, som kan motivere til fortsat deltagelse. Dette skal opnås gennem:

- at den enkelte får en personlig velkomst ved dagens begyndelse,
- informere offentligheden om de opgaver som tilbudet har udført

Tilbudet er geografisk spredt ud over byen, men tager sit afsæt i ”Grundlæggernes” lokaler på Sundholm.

Styrke kontrol over eget liv

Målgruppen for tilbudet er karakteriseret ved at have en kombination af problemer af fysisk, psykisk og social art, og mange vil opleve ikke at have kontrol over deres eget liv.

Tilbudet vil tilbyde deltagerne

- frihed til selv at vælge, hvornår man vil/kan have arbejde
- et dagligt ”Frirum” fra alle de problemer der brænder på

- et overkommeligt alternativ til deres sædvanlige livsførelse
- overskuelige rammer at handle og vælge indenfor
- overskuelige arbejdsopgaver og sociale fællesskaber at indgå i
- en snak og råd om hvor de kan henvende sig hvis de har brug for/er parat til yderligere hjælp

Forebygge yderligere social udstødning og fremme social integration på områder, der ligger udenfor rammen af et social aktiveringsprojekt

Gennem den hyppige kontakt til deltagerne vil medarbejderne blive konfronteret med alle de vanskeligheder, som deltagerne har og støder ind i i deres hverdagsliv – økonomiske problemer, forværring i deres fysiske tilstand, akutte psykotiske tilstande, boligproblemer m.v.

Tilbudet vil forebygge yderligere udstødning og forværring af deltageres problemer gennem:

- en snak og råd om hvor de kan henvende sig hvis de har brug for/er parat til yderligere hjælp
- at indgå en samarbejdsaftale med hjemløseenheden, boligrådgiverne og/eller andre opsøgende indsatser om at de vil tage sig af deltagerne i akutte situationer,
- at anerkende deltageres indsats gennem aflønning i form af kaffe, frokost og kontant aflønning
- rummelighed og regler – ved at eksplicite regler for den enkelte og for fællesskabet
- at arbejde sammen under ligeværdige forhold – arbejdsledere og deltagere sammen
- at anerkende og inddrage deltageres synspunkter i.f.t. arbejdsopgaver og udførelse
- at tage udgangspunkt i deltageres ressourcer og ønsker
- at yde omsorg gennem mulighed for personlig rådgivning

Struktur på hverdagen

Det sociale aktiveringstilbud skal tilrettelægges så det

- er et holdepunkt i hverdagen
- er med til at strukturere hverdagen, f.eks. ved at der er en fast, genkendelig tidsplan for alle ugens dage
- giver mulighed for socialt samvær med andre i sammenhæng med udførelsen af de konkrete opgaver
- giver mulighed for socialt samvær og udvikling af netværk med andre i.f.m. indskrivning og frokost,
- der er kendte rammer, f.eks. i form af regler for deltagelse og adfærd
- at deltagerne kan nå at få deres medicin før de starter dagen.

Bryde ensomhed og social isolation.

Tilbuddet vil arbejde på at bryde ensomhed og social isolation gennem:

- at tilbyde deltagelse i arbejdsfællesskaber – små hold som

- udfører arbejde sammen med en arbejdsleder
- at tilbyde fællesskab i forbindelse med indskrivning og planlægning af dagen og fælles pauser
- at være tidsubegrænset

Afhjælpe problemer med lavt selvværd – selvtillid, selvhad og selvdestruktiv adfærd

Tilbudet handler ikke om individuel terapi. I tilbuddet kan deltagerne være med og deltage i en social kontekst, som tilbyder et alternativ til en hverdag styret af stoffer/misbrug eller tilfredsstillelse af andre basale behov.

Konkret vil tilbuddets arbejde lægge vægt på

- at deltagerne har fokus på det de kan/ er gode til
- udfører opgaver som er konkret synlige for andre
- rolleskift i form af ”almindelig lønarbejder”
- rolleskift, hvor deltagerne får mulighed for at udføre opgaver, hvor de er ”professionelle”/frivillige
- at indgå en samarbejdsaftale med botilbudene, behandlingenheder og voksenteam/hjemløseenhed om at følge op på/tage sig af den videre støtte til den enkelte

Frivillighed

Deltagelse i tilbudet er frivilligt. Borgere i målgruppen kan uden visitation møde op hver morgen og melde sig til at deltage i arbejdet. Deltagerne binder sig kun til at deltage denne ene dag.

Aflønning

Aflønning – enten i form af løn eller naturalier - er et vigtigt motiverende element for deltagerne. Efter endt arbejdsdag udbetales der derfor arbejdsudsør med et fast beløb for hver udført arbejdstime.

Der kan tænkes supplerende aflønningsformer, som f.eks.

- fri morgenmad og frokost
- overskudsdeling gennem investering i nye projekter. Brugere af tilbudet udvælger områder, hvor de kunne tænke sig at bruge midlerne f.eks. sociale aktiviteter

Brugerinddragelse

Brugerinddragelse skal være et væsentligt element i tilbuddet. Målet er at deltagerne oplever at blive hørt, set, respekteret og inddraget.

Brugerinddragelsen gennemføres ved at tilbuddet:

- er åbent overfor den enkelte deltagers ønsker med hensyn til deltagelse i arbejdet og arbejdsopgaver
- er åbent overfor forslag fra deltagerne med hensyn til opsøgning af deltagere, arbejdsopgaver, indkøb af arbejdsredskaber m.v., arbejdstilrettelæggelse, tilrettelæggelse

- af dagen, information om tilbudet og udførte opgaver m.v.
- er åbent overfor udførelse af mindre selvorganiserede opgaver afholder møder efter behov med et par eller flere af deltagerne

Forventede effekter

Det forventes det at 100 personer kommer igennem tilbuddet pr. år. Succeskriterierne/resultatmålene er sat i relation til formålet. Der er tale om foreløbige succeskriterier/resultatmål, som skal tilpasses den konkrete målgruppe for tilbudet og den specifikke indsats, når denne er fastlagt. Det konkrete niveau for målopfyldelsen bliver ligeledes defineret senere.

Organisatorisk opbygning

Tilbuddet foreslås forankret i Aktivitetscentret under Center for opsøgende Arbejde. Det konkrete arbejde foretages med udgangspunkt i Aktivitetscentret på Sundholm samt i 3 satellitter spredt i byen, hvor medarbejderne refererer til lederen af Aktivitetscentret. Daglig administration foretages af Center for opsøgende Arbejde. Tilbudet bistås af en følgegruppe bestående af repræsentanter for BIF, , DU/MR og Center for opsøgende Arbejde.

Medarbejdere

Der vil skulle ansættes 8 arbejdsledere på projektet. Arbejdslederne skal

- have kompetencer i form af medmenneskelig indsigt og socialfaglig baggrund, samt håndværksmæssige kvalifikationer,
- skal hver lede arbejdet i et hold på 6-8 deltagere,
- skal arbejde med sammen med deltagerne for at sikre arbejdets udførelse, skabe et fællesskab og ligeværdighed omkring arbejdsopgaverne

Derudover skal der afsættes personalemæssige midler til administrativ bistand samt evaluering.

Der foreslås en 4 års periode, hvilket betyder, at såfremt tilbudet ønskes videreført, skal der genansøges inden udløb af denne periode.

Økonomiske konsekvenser				
1.000 kr. - 2011				
Forslag	2011	2012	2013	2014
8 arbejdsledere (a 425)	3400	3400	3400	3400
Adm. Overhead+ evaluering	100	100	100	100
IT, uddannelse mv.	150	70	70	70
Arbejdsdusør	2030	2030	2030	2030

Driftsudgifter (værktøj, husleje, arbejdstøj, fortæring etc.)	1500	1000	1000	1000
Samlet nettoændring	7180	6600	6600	6600
Personalemæssige konsekvenser	+8	+8	+8	+8

Den brune kødby på Vesterbro. Behov (drift 2011) 2,0 mio. kr.

Beskrivelse af forslag

På SUD d. 5. maj 2010 (punkt 6), blev det besluttet, at Socialforvaltningen skal varetage en mere opsøgende og forebyggende indsats koncentreret omkring værestedet Dugnad og Sundhedsrummet i Den brune Kødby på Vesterbro.

Socialforvaltningen skal i 2010 finde finansiering til to forslag: 2,0 mio. kr. til øget opsøgende arbejde i og omkring den Brune Kødby og 0,1 mio. kr. til konference for fagfolk, politi og politikere.

Socialforvaltningen vil gerne videreføre indsatsen med øget opsøgende arbejde i tre år, fra 2011 til 2013. Dette skal være med til at forebygge de gener og nuisance som lokalområdet oplever i forbindelse med koncentrationen af svært belastede stofmisbrugere.

Vinterberedskab på herbergerne. Behov (drift 2011) 1,2 mio. kr.

Beskrivelse af forslag

Det kolde vejr i vintermånederne har skabt problemer for de hjemløse i København, som Socialforvaltningen gerne vil imødekomme.

Frostvejret medfører et særligt behov for indendørs opholdssteder til hjemløse – specielt i weekenden, hvor de fleste private væresteder er lukket.

Tilbuddet om dagsåbent skal iværksættes i forbindelse med natcaféerne i Kirkens Korshærs Herberg i Hillerødgade, Mændenes Hjem på i Lille Istedgade og i Natcaféen på Sundholmsvej, hvor der skal holdes ekstraordinært åbent i tidsrummet 7:00 – 21:00 i weekenden i de 3 vinter måneder. Det vil i alt dreje sig om ca. 26 dage, hvor de pågældende tilbud kan have døgnåbent.

3 væresteder vil på den baggrund have behov for 3 ekstra medarbejdere i ekstra 14 timer i døgnet. Med ekstra driftsomkostninger estimeres det til et behov på 1,2 mio. kr. for at kunne holde døgnåbent i weekenderne i vinterhalvåret.

Forventede konsekvenser for medarbejdertilfredshed, brugertilfredshed og kvalitet

Brugerne har i år givet udtryk for et stort behov for åbent i dagtimerne i vintermånederne. Med forslaget vil dette behov kunne imødekommes fremover.

Hjemløsestrategien omhandler bedre botilbud og mere differentierede tilbud i værestederne til de hjemløse. Med åbent i dagtimerne i vinterhalvåret på de kommunale natcafeer imødekommer Socialforvaltningen nogle af disse behov.

Initiativer til styrket indsats mod fravær: Udvidelse af Socialrådgivere på skoler, fraværsindsats (skoleskulklerklasser + udveksling af oplysninger) samt fælles uddannelsesforløb for medarbejdere i SOF og BUF. Samlet behov: 17,0 mio. kr. (12,2 mio. kr., hvis der kun ønskes videreførelse og ikke udvidelse af Socialrådgivere på skoler)

En væsentlig del af Københavns Kommune strategi for udvikling af arbejdet for udsatte børn, unge og deres familier er at etablere et endnu tættere samarbejde mellem Socialforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen.

En særligt prioriteret målgruppe er børn og unge med bekymrende fravær i skolen, og som er i risiko for at afslutte grundskolen uden tilstrækkelige skolefærdigheder.

Derfor ønsker Socialforvaltningen i samarbejde med Børne- og Ungdomsforvaltningen, at fortsætte såvel som at igangsætte en række af strategiens initiativer med det formål at styrke samarbejdet og den tidlige og forebyggende indsats med et fokus på fravær:

- Fortsætte og udvide Projekt Socialrådgivere på Skolerne
- Udvide ordning med Skoleskulklerklasser
- Fælles uddannelsesforløb for medarbejdere i Socialforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen
- Systemunderstøttelse af udveksling af oplysninger om skolefravær

Fortsætte (i alt 7,5 mio. kr.) og udvide (i alt 12,3 mio. kr.) Projekt Socialrådgivere på Skolerne

Siden 2007 har en række af de mest udsatte skoler haft tilknyttet en fast socialrådgiver to dage om ugen. Ordningen er med årene udvidet, og der er pt. skolesocialrådgivere på 29 skoler. Projektet er ufinansieret efter 2010.

Skolesocialrådgiverordningen er en strategisk vigtig indsats med henblik på at sikre et godt samarbejde mellem Socialforvaltningen og skolerne om at fastholde børn og unge i skolen med henblik på at sikre dem et godt uddannelsesmæssigt fundament for deres voksenliv.

Ordningen er netop evalueret og har vist sig at være en succes. Samlet set vurderer knap 90 % af medarbejdere og ledere/chefer fra deltagende skoler og Børnefamiliecenter København, at ordningen i nogen eller høj grad giver bedre muligheder for at forebygge, at elevers vanskeligheder udvikler sig. 89 % ønsker, at ordningen gøres

permanent.

Størstedelen af henvendelserne til skolesocialrådgiverne omhandler fravær. I de to år, hvor der har været skolesocialrådgivere tilknyttet de 29 skoler, er der sket en positiv udvikling i skolernes fraværsprocent. Antallet af elever med ulovligt bekymrende fravær er således faldet fra 3,0 % til 1,7 %, hvilket svarer til forbedring på 1,3 % point. Selv om elevfraværet generelt er faldende i København, har de øvrige skoler ikke nået tilsvarende resultater.

Et andet væsentligt arbejdsområde for skolesocialrådgiverne er at understøtte, at socialt udsatte børn og unge identificeres så tidligt som muligt, og at de to forvaltninger handler koordineret og effektivt på bekymringerne. Det gælder dels elever, hvor deres vanskeligheder kommer til udtryk i et bekymrende skolefravær, men det gælder også andre elever, der er i faldende trivsel, og hvor der er behov for et tæt samarbejde mellem skole, forældre og socialforvaltning.

De enkelte skolers behov for en skolesocialrådgiver er forskelligt, afhængig af hvor mange socialt udsatte børn og familier, der går på skolen. Derfor vil Socialforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen udvikle et koncept, så skolesocialrådgiverordningen kan tilpasses behovene på de enkelte skoler.

På det grundlag foreslås det, at skolesocialrådgiverordningen gøres permanent og udvides til at omfatte alle folkeskoler i København.

Fraværsindsats: Udvide ordning med Skoleskalkerklasser (3,6 mio. kr.) samt systemunderstøttelse af udveksling af oplysninger om skolefravær (0,1 mio. kr.)

For at sikre at alle unge går i skole foreslås det, at udvide ordningen med skoleskalkerklasser, som er udviklet i regi af Ungdomsskolen i Valby, til yderligere to bydele

Ungdomsskolen i Valby har gode erfaringer med at tilbyde undervisning i en særlig ”skoleskalkerklasse”, som er en midlertidig løsning for unge, der har vanskeligt ved at finde sig til rette i det etablerede skolesystem, men som ikke har et åbenlyst socialpædagogisk behandlingsbehov, der gør at de er i målgruppen for et dagbehandlingstilbud.

Skoleskalkerklassen rummer op til 10 elever på årgangene 7.-9. klasse. Projektet kombinerer undervisning i dansk, matematik og engelsk med udvikling af sociale kompetencer, tilbud om ungdomsklub, fritidsjob, erhvervspraktik og andre fritidsaktiviteter. Det er målet, at de unge kun skal benytte tilbuddet i op til et halvt år, inden de kan føres tilbage til

almensystemet.

Aktiviteterne forestås af et team, bestående af lærer, pædagog og praktisk medhjælp i samarbejde med den enkelte elevs UUU-vejleder og AKT-vejleder. Der udarbejdes handleplaner for den enkelte elev, og denne følges op med faste intervaller. Idet en stor del af eleverne har – eller forventes at få – brug for yderligere støtte fra Socialforvaltningen, inddrages det lokale børnefamiliecenter i arbejdet med den enkelte elev.

Skoleskulkertklassen er oprettet som et samarbejde mellem BUF og SOF, så de respektive forvaltninger lever op til deres forpligtelser og udnytter deres særlige kompetencer i forhold til målgruppen.

Det koster 1,8 mio. kr. pr. år at drive et tilbud på linje med tilbuddet i Valby. Hvis der etableres to yderligere tilbud og finansieringen deles 50-50 mellem de to forvaltninger, så er der behov for at få tilført 1,8 mio. kr. pr. år til Socialudvalget og 1,8 til Børne- og Ungdomsudvalget. Medfinansiering fra Socialudvalget forudsætter, at hovedparten af tilbuddets brugere har en social sag i den lokale Børnefamilieenhed.

Hvad angår ønsket om systemunderstøttelse af oplysninger, udarbejde Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen i 2009 en fælles kortlægning af det lovmæssige grundlag og det eksisterende samarbejde mellem forvaltningerne ved ulovligt og bekymrende fravær. Rapporten konkluderede, at der var behov for at forbedre de eksisterende regelsæt og procedurer, og at der var grundlag for at arbejde for, at Socialforvaltningen blev inddraget tidligere i forhold til børn med fraværproblematikker.

På den baggrund er der nedsat en arbejdsgruppe på tværs af de to forvaltninger, der skal udarbejde nye retningslinier og procedurer, der i højere grad understøtter, at elever med bekymrende fravær får relevant hjælp tidligere.

En barriere for en mere systematisk praksis og styrket samarbejde er imidlertid, at de enkelte skoler har forskellig registreringspraksis, og at data er vanskelige at udveksle. På den baggrund er der behov for at udvikle en systemunderstøttelse, som i begge forvaltninger kan give systematisk og lettilgængelig viden om elevernes fremmøde og fravær. Der ses store udviklingsmuligheder i, at Socialforvaltningen kan få adgang til fraværdata, idet socialrådgiverne i den halvårslige opfølgning vil kunne følge op på den unges skolegang.

Derfor ønskes der afsat 100.000 kr. til at udvikle og implementere et registreringssystem, samt til at undersøge de juridiske aspekter vedr. udveksling af oplysninger om skolefravær.

Fælles uddannelsesforløb for medarbejdere i Socialforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen (1,0 mio. kr.)

For yderligere at fremme et tæt og mere effektivt samarbejde mellem Socialforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen både generelt og omkring de enkelte børn og unge foreslås det, at der udvikles og udbydes et fælles kompetenceudviklingsforløb for medarbejdere i forvaltningerne. Fokus for kompetenceudviklingen er:

- Øget viden om og kendskab til hinandens opgaver, organisatoriske kontekst, lovgrundlag mv.
- Bedre forståelse for hinandens fagligheder
- Fælles læring og fælles sprog – bl.a. ift. metoder og værktøjer i det tværgående samarbejde
- Dannelse af faglige netværk

Sigtet er, at udsatte børn og unge identificeres tidligere, at deres vanskeligheder forstås mere præcist, at de tilbydes den rigtige hjælp hurtigere, og at støtten gives i samarbejde mellem skole, familie og børnefamiliecenter.

Hvis forslaget vedtages vil Socialforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen udvikle et fælles uddannelseskoncept, som vil blive forelagt de to fagudvalg.

Forventede konsekvenser for medarbejdertilfredshed, brugertilfredshed og kvalitet

Initiativerne forventes at gavne såvel brugere som medarbejdere i Socialforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen idet indsatsen omkring det enkelte barn eller ung styrkes såvel som samarbejdet på tværs af de to forvaltninger.

Findes der dokumentation for effekten?

Skolesocialrådgivere: Medarbejdere og ledere oplever, at projektet har styrket samarbejdet mellem de to forvaltninger, der bl.a. har medført mere kvalificeret arbejde omkring underretninger. Herudover er andelen af elever med ulovligt bekymrende fravær faldet fra 3,0 % til 1,7 %. De resterende skolars fraværsporcet er ligeledes faldet, men ikke i samme grad.

Skoleskalkerklasser: Der findes ikke dokumentation for effekten på nuværende tidspunkt, men der er indtil nu positive erfaringer med forsøget i Valby.

Fælles uddannelse: Der er positive erfaringer med fælles uddannelse i forbindelse med Socialrådgivere på Skolerne, de tværfaglige grupper og Projekt Tidlig Identifikation.

Sikker by. Behov: 8,4

Beskrivelse af forslaget

De foreløbige erfaringer fra de seneste års styrkede arbejde for at skabe en sikker by er, at indsatserne umiddelbart synes at virke (Rambølls evaluering forventes at ligge klar medio 2010). De hidtidige indsatser har primært haft fokus på unge under 18 år, og disse aldersgrupper har generelt ikke været involveret i den voldsomste del af kriminaliteten, ligesom ungdomskriminaliteten i en årrække har været faldende. For at fastholde denne situation er det nødvendigt at opretholde de eksisterende indsatser og kapacitet. Der er tale om:

- Styrket gadeplansindsats
- Den Korte Snor
- SSP enkeltsagskonceptet samt SSP+

Der er gode erfaringer med den styrkede gadeplansindsats og med Den Korte Snor, og det vurderes vigtigt at fastholde disse indsatser. Gadeplansindsatsen i de udsatte områder bidrager til at forebygge at unge, der opholder sig på gaden i disse områder, ender i de kriminelle miljøer. Den Korte Snor, der er en intensiv kontaktpersonordning til de unge, der allerede har været ude i kriminalitet, giver de unge en intensiv og helhedsorienteret støtte til at etablere en tilværelse med gode familierelationer, uddannelse/beskæftigelse, positive fritidsinteresser og evnen til at kontrollere egen adfærd og indgå i positive og varige relationer til andre.

Derudover har bevillingen til SSP betydet en udvidelse af indsatsen til at omfatte de 18-23, samt en udvidelse af målgruppen for det særlige enkeltsagskoncept (hvor der arbejdes ud fra en niveaudelt tilgang til håndtering af børnene/de unge ud fra hvor alvorlige forhold der er tale om, og hvor det for hvert niveau er præciseret hvem der har ansvar for at handle på den unge, hvilke handlinger der skal iværksættes mv.) til også at omfatte de 15-17 årige

I alle de aktiviteter, der indtil 2010 har været finansieret i regi af Sikker By, er der som del af indsatsen investeret en del i at etablere kapacitet på området i form af at rekruttere og uddanne personale med de relevante kompetencer samt udvikle koncepter og arbejdsgange. Socialforvaltningen vurderer derfor, at det vil reducere forvaltningens indsats i relation til Sikker By-indsatsen, hvis aktiviteterne ikke forlænges.

Forventede konsekvenser for medarbejdertilfredshed, brugertilfredshed og kvalitet

Det vurderes, at indsatserne vil bidrage til at realisere målsætningen om

at København fortsat skal være en sikker by at bo og færdes i. Forslagene vurderes at være i såvel medarbejdere som brugeres interesse, da der er behov for indsatserne. Det vil være til gene for medarbejdere og brugere, hvis bevillingerne til de nævnte indsatser ikke forlænges.

Findes der dokumentation for effekten?

Der findes dokumentation for positive effekter af løsningsorienterede metoder med fokus på familien i evalueringen af ”Familien i Centrum”. Metoderne har styrket familiernes evne til at håndtere egne problemer.

I forhold til gadeplansindsatsen i de fire områder samt Den Korte Snor er der iværksat effektmålinger i forbindelse med evalueringen af Sikker By, men resultaterne foreligger endnu ikke. De forventes at foreligge medio 2010.

Sund livsstil for udviklingshæmmede. Behov: 1 mio. kr.

Beskrivelse af forslaget

Med afsæt i Socialforvaltningens handicapplan for 2010-2014 forslås 1 mio. kr. årligt til forbedring af den generelle sundhed blandt udviklingshæmmede borgere på kommunens botilbud.

Forvaltningen oplever stigende problemer med overvægt og hertil relaterede livsstilssygdomme blandt gruppen af udviklingshæmmede, hvorfor det forslås at ansætte to idræts- og ernæringskonsulenter. Disse skal varetage konkrete fysiske aktiviteter samt undervise personalet på bo- og dagtilbud i at medindtænke fysisk aktivitet og sunde kostvaner i hverdagen.

Hensigten på kort sigt er, at borgeren oplever fremgang i den generelle sundhed. På længere sigt forventes det, at målgruppen også oplever større trivsel i hverdagen, hvilket på langt sigt vil medføre øget livskvalitet og færre livsstilssygdomme.

Forslaget vil ligeledes medføre, at de berørte borgeres funktionsniveau stabiliseres – eller endda forbedres – hvilket må forventes at resultere i, at borgeren bliver mere selvhjulpne i længere tid, hvorfor vedkommendes behov for ekstra støtte og hjælpemidler reduceres.

Forventede konsekvenser for medarbejdertilfredshed, brugertilfredshed og kvalitet

Forslaget forventes at medføre høj brugertilfredshed, idet det hjælper målgruppen til at opnå større trivsel i hverdagen, øget livskvalitet samt færre livsstilssygdomme.

Særlig støtte til unge med handicap i overgangen fra barn til voksen. Behov: 1,5 mio. kr.

Beskrivelse af forslaget

Hvordan tackler man voksenlivets udfordringer, når man har en funktionsnedsættelse? Det er en gammelkendt udfordring at gå fra børnehandicap- til voksenhandicapområdet. Derfor vil Socialforvaltningen ansætte to ”overgangs-koordinatorer”, som skal sikre, at borgere med handicap oplever en velkoordineret og helhedsorienteret overgang ved det fyldte 18. år.

De to overgangscoordinatorer, som forankres i Handicapcenter København, skal indkalde borgeren til en første samtale, når denne fylder 17 år. Her skal der lægges en plan for den forestående overgang, således at der bliver tale om en let og uproblematisk proces. Kontaktpersonen skal være tovholder i forhold til barnets sagsbehandler samt sikre at den relevante kontakt i eksempelvis Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen orienteres og indkaldes til et møde.

Det vil bl.a. være relevant at drøfte forhold som uddannelse- eller beskæftigelsestilbud, ændret lovgivning (nye ydelsesparagraffer), mulighed for dagtilbud, netværk med andre handicappede etc.

Forslaget støtter op om en af ambitionsstjernens 10 målsætninger for Socialudvalgets arbejde 2010 – 2013: ”Flere unge med handicap får en god start på voksenlivet”.

Forventede konsekvenser for medarbejdertilfredshed, brugertilfredshed og kvalitet

Forslaget forventes at medføre stor tilfredshed – såvel for borgeren som for medarbejdere på tilstødende områder, idet den koordinerende kontaktperson vil kunne forhindre nogle af de problemstillinger ved borgerens overgang fra børneområdet til voksenområdet, der i dag kan være kilde til stor frustration.

Ventelister på handicapområdet, etablering af 72 boliger. Behov (drift 2015) 53,0 mio. kr. (Anlæg) 43,2 mio. kr.

Beskrivelse af forslaget

Ventelisten på botilbud til borgere med handicap er pr. januar 2010 på 176 borgere og den har i de senere år vokset med ca. 30 %. Samtidig er forvaltningen ved at etablere 116 boliger til voksne med handicap, der etableres i perioden 2010-2013. Dette giver dog stadig en nettoventeliste på 102 borgere i 2014-2015.

Som det fremgår af Københavns Kommunes handicapplan, der blev vedtaget i 2009, er det et politisk fastsat mål, at der som gennemsnit skal være 4 ugers ventetid på et botilbud til borgere med handicap. Af hensyn til den fremtidige planlægning og den tid det tager at planlægge boligerne, søger forvaltningen derfor allerede nu om etablering af 72 nye boliger til borgere med handicap.

Antal boliger der forslås etableret

Det foreslås, at der oprettes i alt 72 boliger til voksne med handicap. Dette er udregnet ud fra den eksisterende venteliste, det antal boliger der etableres frem til 2013 samt den vækst der over de sidste 3 år er oplevet på tilgangen til ventelisten, som forventes at fortsætte over de næste 3 år. I tabel 1 vises den nuværende venteliste over borgere, der ikke har et botilbud og som derfor må klare sig midlertidigt med bl.a. hjemmepleje og aflastningstilbud. Ventelisten er fordelt på borgere med forskelligt behov for støtte.

Tabel 1. Antal borgere på ventelisten fordelt på målgrupper, samt planlagt etablering af boliger.

	Antal på venteliste pr. 5. januar 2010	Antal boliger der etableres i 2010-2013	Antal borgere på venteliste i 2014-2015*
Botilbud til borgere med lavt støttebehov	81	31	56
Botilbud til borgere med mellem støttebehov	55	38	24
Botilbud til borgere med højt støttebehov	40	23**	22
I alt	176	92	102

*Inkl. en forventet tilgang på 30 % i perioden 2011-2014.

** Der oprettes derudover min. 12 afskærmingspladser, som dog anvendes til hjemtagning.

Selv om ventelisten til borgere med lavt støttebehov er længst, foreslås etableret 24 boliger til hver målgruppe. Dette skyldes, at borgere med mellem eller højt støttebehov har mest akut behov for en bolig og en alternativ løsning, som tildeling af hjemmepleje eller køb af en plads, er meget omkostningstung. Derudover gennemføres pt. en del planer ifht. etablering af flere bofællesskabspladser, især til unge med handicap på kontanthjælp, som kan afhjælpe ventelisten. Der afventes derfor effekterne af denne plan før flere bofællesskabspladser etableres.

Derudover er antallet baseret på, at botilbud til borgere med mellem eller højt støttebehov skal være på 20-25 pladser for at opnå driftseffektivitet.

Boligerne kan etableres som almenboliger, enten ved at overtage ældreboliger fra Sundheds- og Omsorgsforvaltningen eller ved udbud. Anlægsomkostningen pr. plads er 0,6 mio. kr. dvs. i alt 43,2 mio. kr.

Dertil skal tilføjes engangsudgifter ifbm. etableringen af botilbuddene herunder tomgangsleje og indskud for borgerne på 55.000 kr. pr. beboer.

Driftsudgifter til boligerne

Der foreslås i alt 51,0 mio. kr. til driften af botilbuddene. Dette er baseret på den gennemsnitlige driftsudgift til de målgrupper pladserne ønskes etableret til.

Tabel 2. Driftsudgifter til etablering af boliger

	Antal boliger der ønskes etableret i 2014-2015	Gennemsnitlig driftsudgift til målgruppen pr. beboer*	I alt
Botilbud til borgere med lavt støttebehov	24	450.000	10,8 mio. kr.
Botilbud til borgere med mellem støttebehov	24	685.000	16,4 mio. kr.
Botilbud til borgere med højt støttebehov	24	990.000	23,8 mio. kr.
I alt	72		51,0 mio. kr.

* Der gennemføres i øjeblikket en analyse omkring driftsudgifterne på vores botilbud, som de gennemsnitlige driftsudgifter er baseret på. Analysen forventes at blive fremført for udvalgene i foråret 2010.

Moderniseringsforslaget hænger sammen med den ambitiøse stjerne i relation til målsætningerne om, at flere unge med handicap får en god

start på voksenlivet, da det især er de unge, som står på venteliste til et botilbud.

Modernisering på handicapområdet

Det skal bemærkes, at der for handicapområdet kun er 31 boliger, der har behov for modernisering, hvis de nuværende planer om modernisering gennemføres, herunder at investeringscasen ifbm. hjemtagningsstrategien bliver vedtaget. Derfor prioriteres i stedet, at der bygges flere boliger til borgere med handicap, som foreslået i indeværende forslag.

Forventede konsekvenser for medarbejdertilfredshed, brugertilfredshed og kvalitet

Forvaltningens gennemsnitlige ventetid på et handicap botilbud er i dag omkring et år og derved meget langt fra målsætningen om 4 uger. Ventetiden medfører, at borgeren i mindst et års tid ikke får præcis den støtte de har brug for og derved ikke får den fremgang i sin tilværelse, der er ønskeværdig. Etablering af flere boliger vil derfor på sigt medføre at vi fremover kan sikre mere livskvalitet for vores borgere med handicap, herunder en så selvstændig livsførelse som muligt.

Derudover medfører ventetiden, at det ofte er unge borgere med handicap, som ikke kan modtage et tilbud. Det er især vigtigt at de unge modtager en tidlig botræning og bliver udviklet i en retning, så de kan komme i så selvstændig en botype, som muligt og derved blive mere selvhjulpne.

Kompetenceudvikling af sagsbehandlere på myndighedscentre. Behov (drift 2011) 5,2 mio. kr.

Beskrivelse af forslag

Socialforvaltningen har det sidste år igangsat en række initiativer, der skal forbedre kvaliteten i sagsbehandlingen i de fire myndighedscentre. Baggrunden er blandt andet revisionsundersøgelser, der har sat fokus på kvalitetsproblemer i forvaltningens sagsbehandling kombineret med, at forvaltningen har sat fokus på myndighedsbehandlingen i alle borgersager ved etablering af de fire bydækkende myndighedscentre.

Samtidig står forvaltningen med en konkret udfordring i forhold til en lovændring, der betyder, at handleansvaret for en lang række københavnere placeret i udenbys tilbud forventes at blive hjemtaget i løbet af 2010. Det vil skærpe kravene til sagsbehandlerne yderligere.

Endelig vil forvaltningens fortsatte arbejde med effektstyring betyde en stadig skarpere adskillelse mellem myndighedsbehandlingen og udføreropgaven. Derfor vil der fremover være et skærpet krav til myndighedens fokus på, hvilken effekt den sociale indsats forventes at have for en given borger. Formålet er dels at understøtte borgerens fortsatte udvikling, men også at fokusere på udførerdelens indsats, så den bedst muligt understøtter arbejdet med at skabe flow på forvaltningens tilbud.

Derfor foreslås det, at der fra 2011 og 3 år frem igangsættes et systematisk og obligatorisk kompetenceudviklingsprogram for alle sagsbehandlere i myndighedscentrene. Konkret foreslås et forløb, der strækker sig over en længere periode, hvor sagsbehandlerne i alt deltager i ca. 10 arbejdsdage, så det sikres, at medarbejderne mellem kompetenceudviklingsseancerne får mulighed for at afprøve og arbejde med den nye viden, så kompetenceudviklingen bliver praksisnær.

For at undgå at kompetenceudviklingsprogrammet går udover den daglige betjening af borgerne foreslås det samtidig, at der arbejdes hen imod ansættelse af et vikarkorps/taskforce på 8 medarbejdere, der kan fungerer i den 3-årige periode, hvor kompetenceudviklingsprogrammet kører.

Kompetenceudviklingsforløbet foreslås opbygget i tre parallelle spor, som alle sagsbehandlere skal igennem i løbet af perioden:

- Spor 1. ”Korrekt håndtering af Servicelovens bestemmelser ift. bevillingssager”
- Spor 2. ”God visitation af ydelser og sikring af effekt”

- Spor 3 ”God forvaltningsskik – korrekt og veldokumenteret sagsbehandling”

Kompetenceudviklingen skal også understøtte implementering af effektstyring og -læring, der bl.a. skal være med til at måle på effekten af vores indsats overfor borgeren og dermed skabe et fælles udgangspunkt for evaluering, justering og planlægning heraf i forvaltningen.

For at sikre ejerskab til det obligatoriske kompetenceudviklingsforløb, inddrages ledere og medarbejdere i planlægning og afholdelse af kurserne.

Kompetenceudviklingsprogrammet skal ses i sammenhæng med de øvrige tiltag og udviklingsprojekter, som foregår i myndighedscentrene, bl.a. med myndighedscentrenes arbejde med optimering, effektivisering, forenkling og standardisering af arbejdsgange. Derfor er det også forventningen, at kompetenceudviklingsprogrammet over tid skal tilpasses nye procedurer mv., og noget af undervisningen f.eks. erstattes med sidemandsoplæring – og derfor over tid ikke bliver så ressourcekrævende som i starten.

Forventede konsekvenser for medarbejdertilfredshed, brugertilfredshed og kvalitet

Det forventes, at forløbet vil øge medarbejdertilfredsheden, særligt hvis det kombineres med vikardækning.....

Det er vigtigt, at det obligatoriske kompetenceudviklingsprogram ikke går ud over den daglige betjening af borgerne. Derfor er det en forudsætning, at der afsættes midler til afløsning/vikariering, mens medarbejdere er på kompetenceudvikling.

For at gøre en sådan midlertidig projektansættelse attraktiv, skal der bl.a. arbejdes hen imod at vikarerne får mulighed for at komme rundt i alle myndighedscentrene, og dermed får mulighed for at dygtiggøre sig bredt indenfor alle myndighedsområder. Det forventes, at et vikarkorps på 8 medarbejdere vil kunne kompensere for en del af den tid, hvor kollegaer er på kursusvirksomhed.

**Kvalitetsikringstaskforce vedr. medicin/akkreditering.
Behov 1,3 mio. kr.**

Beskrivelse af forslag

Med henblik på at understøtte forvaltningens sundhedsfaglige indsats på botilbud for borgere med handicap og sindslidelse, ønsker forvaltningen at nedsætte en taskforce bestående af fire sygeplejersker, som efter behov skal rejse rundt til kommunens botilbud for borgere med handicap og sindslidelse med henblik på at styrke botilbuddenes sundhedsfaglige indsats, i særdeleshed medicin håndteringen.

**Forventede konsekvenser for medarbejdertilfredshed,
brugertilfredshed og kvalitet**

Forslaget forventes at øge medarbejder- og brugertilfredshed, samt styrke kvaliteten. Forslaget vil medføre større patientsikkerhed og retssikkerhed for de borgere, der er bosat på kommunens botilbud for borgere med handicap og sindslidelse.